

Η ΣΕΡΕΝΑΤΑ ΤΟΥ ΠΙΕΡΡΟΤΟΥ

(Τοῦ Γκοχόλακη)

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΗ

Η ΝΥΦΗ ΤΟΥ ΑΓΓΕΛΟΥ

Ἐκεῖ πέρα, κοντὰ στὰ Γιάννινα, σ' ἓνα χωριὸ πλεῖο Ἑλληνικὸ ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, γιορτάζονταν ἡ ἀλοκρῆς, ὡς γιορτάζονται καὶ σήμε-
ρα ἀκόμα, ἑλληνικὰ, πανάχα.

Ὅλο τὸ χωριὸ ἦταν ντυμένο στὰ γιορτιάτικα του, πῆγαν στὴν ἐκ-
κλησία καὶ γύριζαν στὰ σπίτια ἄντρες, γυναῖκες, παιδιά. Καθένας πού
ἔμπαινε στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ, ἔπαιρνε ἀπὸ τὴ θημωνιά κι' ἓνα κλαδί
πουρναρίσιο κι' ἀνεβαίνοντας στὸ δοξάτο, δῶν ἔκαιγε ἀζομιχτα γε-
ρῆ, χοντροκούτσουρη καὶ χοντροκάρβουνη φωτιά, ἔβανε καὶ τὸ πουρνα-
ροζλαδο ἀπάνω στὴ σιά, κι' ἐνῶ ἐκεῖνο ἔπαιρνε φλόγα κι' ἐπρωτά-
λιζε πρῶτς-πρῶτς-πρῶτς, αὐτὸς ἔλεγε:

— Χρόνια πολλά! Σερνικά κατοίκια καὶ θηλυκὰ ἀρνιά!

Ἡ μέρα ἦταν ἀσύννεφη καὶ λαμπρῆ, κι' ἄς ἦταν καρδιά τοῦ χει-
μωιοῦ. «Ὅταν γελᾷς ὁ χειμῶνας, λέει μιὰ παροιμία, γελᾷει γλυκί-
τερα ἀπὸ τὸ καλοκαίρι».

Ὁ φούρνοι δλοὶ κἀνίζαν κι' ὁ καπνὸς τους σηκώνεται στὸν ἀ-
νήφορο πρὸς τὰ οὐράνια ἀπὸ τὴν ἀνεμιά, σὰν γαλανοὶ στύλοι, σὰν ἴ-
μνοι εὐχαριστήριου δλου τοῦ χωριοῦ πρὸς τὸν Πλάστη.

Ἡ γρηῃς μαγεύειναν, ἡ νυφάδες πηρέτευαν κι' ἡ νύφες πῆγαιναν
γιὰ νερὸ στὸν ποταμὸ. Ἡ παρθένες, κρατώντας ἡ καθεμιὰ κανίστρι
γεμάτο, κουλούρια, πῆγαιναν στὰ χειμάδια τους νὰ τὰ βάλουν στὰ κέ-
ρατα τῶν κριαριῶν καὶ τῶν τραγιῶν καὶ νὰ ἐξορκίσουν κάθε κακό:
λύκο, παριάρα, ἀβλογιά, αὐγολήτα, ψόφρα, βδέλλα, γχοῦσια.

Στὸ γυρισμὸ ἀπὸ τὰ χειμάδια, πέντε ὠροκάλλες
παρθένες, ντυμένες τὰ ὠραιότερά τους, λεβέντι-
σες λυγρῆς καὶ βεργολύγιστες, δεκατέσσερων χρο-
νῶν, ἡ καθεμιὰ βαστώντας παραμάσχαλα τ' ἄδεια
κανίστρια, ἀνταμώθηκαν στὸ γεφύρι κι' ἄρχισαν
ν' ἀνεβαίνουν τὸν ἀνήφορο γιὰ τὸ χωριὸ μὲ γέλια
καὶ μὲ χαρῆς καὶ νὰ καμαρώνουν πὺ μὲγάλωσαν
τόσο εὐκολὰ ἀπὸ τὰ χιτῆς ὡς τὰ σήμερα.

Ἦσαν κι' ἡ πέντε ἀγαπημένες κι' ἀδερφοποι-
τῆς στὸ βαγγέλιο κι' ἔσκαζαν ἂν δὲν ἀνταμώνον-
ταν μιὰ φορὰ τὴν ἡμέρα νὰ εἰποῦν τὰ μυστικά
τους, τὰ παρθενικά τους μυστικά. Ὅταν φτεροπό-
δαρες ἀνέβηκαν στὴ ράχη, σὰν ξωτικῆς καὶ σὰν
νεφίδες, πρὶν νὰ μποῦν στὸ χωριὸ, ἡ Περιστέρα,
ἡ μεγαλύτερη καὶ ζωηρότερη ἀπ' ὅλες, εἶπε στὶς
ἄλλες, τὴ Δάφνη, τὴν Ἀνθῆ, τὴν Κρουστάλλω καὶ
τὴ Μηλιά:

— Μωρές, μιὰ ὥρα μιλοῦμε καὶ δὲν εἶπαμε τί

δνεῖρο εἶδαμε ἀτόψε!

— Ἀλήθεια, ἀλήθεια, εἶπε ἡ Δάφνη, νὰ τὰ ποῦμε!

— Σταθῆτε, εἶπε ἡ Ἀνθῆ, νὰ τὰ ποῦμε. Ἐοῖς φεύγετε σὰν τὰ
ισκιώματα...

— Ὁρθῆς νὰ τὰ ποῦμε; εἶπε ἡ Κρουστάλλω. Κι' ἐδῶ πέρα στὰ
τρίδρομα καὶ στὰ σταυροδρόμια;

— Ἀλήθεια, εἶπε ἡ Μηλιά. Τὰ δνεῖρα δὲν λέγονται δτου κι' ὀ-
που. Ὅχι μόνο δὲ στρέγουν ἂν εἶνε καλά, ἀλλὰ καὶ τὰ κακά γίνον-
ται χειρότερα. Ἔτσι ἔλεγε ἡ συχωρεμένη ἡ βάβω μου, πὺ ἤξερε
πολλά.

— Καλὰ! Ξανάειπε ἡ Περιστέρα. Πάμετε δπου πρέπει νὰ τὰ ποῦ-
με. Ποῦ θέλετε νὰ πάμε;

— Νὰ πάμε, νὰ πάμε... εἶπε κι' ἡ Δάφνη... νὰ πάμε πίσω ἀπὸ
τ' ἄγιο δῆμα τῆς ἐκκλησίας. Ἐκεῖ ἔλεγε ἡ δικὴ μου ἡ βάβω πὺς εἶνε
καλὰ νὰ φανερώνη κανεῖς τὰ δνεῖρά του σ' ἄλλον καὶ πονθῆνὰ ἄλλου.

— Πάμε καὶ στ' ἄγιο δῆμα, εἶπε στὴν ἀράδα τῆς κι' ἡ Ἀνθῆ.

— Ἀλλὰ ποιὰ θὰ μᾶς τὰ ξηγήση; εἶπε ἡ Κρουστάλλω.

— Ἀλήθεια, ποιὰ θὰ μᾶς τὰ ξηγήση; εἶπε ἡ Μηλιά.

— Ποιὰ ἄλλη ἀπὸ τὴ Ζαφείρω τὴν καλόγρη! εἶπεν ἡ Περιστέ-
ρα. Αὐτὴ τὰ ξηγᾷ τὰ δνεῖρατα.

— Νὰ πάη κάποια νὰ τὴ φωνάξῃ; εἶπε ἡ Δάφνη.

— Πᾶω ἐγώ, εἶπε ἡ Ἀνθῆ. Ἐμένα μου δίνει εὐχῆς, δταν τῆς πά-
γω τίποτε νὰ φάγῃ ἡ κακομοῖρα. Καὶ σήμερα θὰ
τῆς πάγω πῆτα.

— Ἀφοῦ εἶν' ἔτσι, εἶπε ἡ Κρουστάλλω, τράβα
ἐσὺ ἴσια στὸ σπίτι τῆς Ζαφείρωσ κι' ἐμεῖς νὰ πάμε
ἴσια στὴν ἐκκλησιά.

— Ὁρα σου καλῆ, τῆς εἶπε τῆς Ἀνθῆς ἡ Μη-
λιά γελοῦμενη, κι' ὁ δρόμος σου γυαλί καὶ καλὴ
ἀντάμωσι στ' ἄγιο δῆμα...

Ἡ Ἀνθῆ τράβηξε γιὰ τὸ χωριὸ πεταχτῆ σὰν
ζαρκάδα κι' ἡ ἄλλες λοξοδρομήσαν γιὰ τὴν ἐκ-
κλησιά.

Ἡ ἐκκλησιά ἦταν λιγάκι ξέμακτρα, στὴν προ-
εξοχῆ τῆς ράχης πὺ εἶνε στημένο τὸ χωριὸ, κι' ἐ-
κείνη τὴν ὥρα δὲν ἦταν καθόλου πιθανὸ νὰ βρεθῆ
κανένας ἐκεῖ γύρα, γιὰτὶ ὅλος ὁ κόσμος τοῦ χωριοῦ
καταγίνονταν ἐκείνη τὴν ἡμέρα, καὶ πὺ λάντων ἐ-
κείνη τὴν ὥρα, νὰ πηγάζουν ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι

και να χρονοσπολλίζουν.

Δέν πέρασε πολλή ώρα που η τέσσερες αδερφοποιτές βρισκονταν πίσω από τ' άγιο δημα της εκκλησιάς και ήλιάζονταν στον ώμοφορο χειμωνιάτικο ήλιο, όταν ήρθε ή 'Ανθή.

— Πούν' τη, μωρή; της είπαν όλες τους με μιά φωνή.

— Θάβη σε λίγο, ειπεν ή 'Ανθή. 'Όπου να βάλη την όμπλοια της κι' ώσου να ξεκινήση κοιτία-κοιτία...

'Η Ζαφείρω ή καλόγορα ήταν απόταυδο της μοίρας. 'Ηταν από κείνα τα πλάσματα που γεννιούνται με τη δυστυχία προσκεφάλι. Είχε γεννηθεί κοιτία από την κοιτία της μάνας της κι' επειδή σ' εκείνα-τά μέρη ή κοιτία, ή κοιτιόχόρες κι' ή μονόματες δέν παντρεύονται, δέν τις παίρνει κανένας, παρ' αν τύχει νάχουν πολύ βιά, και τότε πάλι δέν μπορούν' να πάρουν άντρα της προκοπής, αλλά κανέναν

□ □ □ ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ □ □ □

ΣΤΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ ΤΟΥ ΧΟΡΟΥ (Του Β. Σικελκόφ)

□ □ □ ΖΩΓΡΑΦΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ □ □ □

'Ηταν γλυκομιλήτη ή Ζαφείρω και καλής ψυχής γυναίκα, τή συμπαθούσε όλο τ' χωριό, αλλά τί τα θέλεις; Δυστυχισμένους ανθρώπους! 'Εβλεπε τις συννηλικές της με παιδιά και κ' άγγονια, έβλεπε τα κορίτσια να παντρεύονται, τις παντρεμένες να παιδοκομοούν, και ραγίζονταν ή καρδιά της και καταρδόνταν με μάυρα δάκρυα την άδικη μοίρα της που την ειχε κάνει παρασημειωμένη. 'Η δυστυχία την έκανε να μάθη πολλά πράγματα και να την έχουν όλες ή γυναίκες του χωριού για ρόσημα, και κοιτά σ' άλλα ειχε μάθει να έξηγάη και τα όνειρα. Στο φανερό-φανερό ήταν ύφαντρα, αλλά στο κρυφό-κρυφό ήταν όνειροκρίτρα.

Κριφόλεγεν ο κόσμος πως έκανε και μαγικά, ποτέ όμως για κακό, αλλά πάντα για καλό. Πολλά μαλωμένα άντρούγνια άγαπιόνταν άμα έπιναν ένα νερό που τους έστελνε ή καλόγορα. Γήγνετε βγαλιά, γιάτρνετε τη βασκάνια κι' έρχιανε και μανόγαλο. Πάντα όμως για καλό και για την ψυχή της. 'Αδυναμία της ήταν να τρέχη στους γάμους και να στολίζη τις νυφίδες. Τής φαίνονταν σάν να παντρεύονταν ή ίδια. Τέτοια ήταν ή καιμένη ή Ζαφείρω ή καλόγορα!

Δέν πέρασε πολλή ώρα απότου ήρθε ή 'Ανθή στ' άγιο βήμα, κι' άκούστηκαν τα κοιτά βήματα της όνειροκρίτρας καλόγορας. Τα κορίτσια γύρισαν τα βλέματά τους προς τή δεξιά γωνιά της εκκλησιάς για να την ίδουν. Νά την και φάνηκε με τ' χαμόγελο στο στόμα και στα μάτια. Τα πρόσωπα των κοριτσιών άστραψαν από εύχαριση.

— 'Αρχισα; ρώτησε με βεβαιότητα πως θα της έλεγαν όχι.

— Όχι! της άποκρίθηκαν εκείνα. 'Ηρθες πολύ γοήγορα.

— Τό έρημό μου τό ποδάρι, ειπε με καύμό ή Ζαφείρω, δέν μ' άφίνει να τρέχω καλά.

Και σάν να μη γνώριζε τάχα τί την ήθελαν, ρώτησε τα κορίτσια:

— Και τί με θέλετε, μωρές, και με φωνάζατε δω γύρα στους πεθαμένους; Νά σάς πάρη ο διάτανος, να σάς πάρη!

— Νά μās ξηγήσης, της ειπεν ή Περιστέρα, τά όνειράτα μς που είδαμε άπόψε.

— Καθίστε, ειπε ή Ζαφείρω στα κορίτσια. Καθίστε κι' ή καθεμιά άς άρχισει να μου λή τ' όνειρό της, έδω στη σχισμάδα που μπαίνει στο ίερο.

Πρώτη πήγε κοντά στη Ζαφείρω ή Περιστέρα, γονάτισε μπροστά της κι' άρχισε να διηγείται τ' όνειρό της:

— 'Ημουν σά σ' ένα μέρος πολύ άψηλό και κίτταξα κατά την

άνατολή. Γύρω μου χωριά, πολιτείες, λόγγοι, λειβάδια. 'Εκει που στεκόμουν και θαμναιόμουν την όμορφάδα του κόσμου, ειδα πολύν κόσμο με μιά σταυροφόρα σημαία να πλαινιη στο σπίτι μου, κι' εκεί που έκανα να τρέξω για τό σπίτι μου, ξύπνησα από την πολλή μου προσπάθεια. Πόσο μου κακοφάνηκε όταν ξύπνησα! Πόσο ήθελα να βλέπω άδάξοπα αυτό τό όνειρο!

Σώλασε ή Περιστέρα κι' ή Ζαφείρω της ειπε:

— Τραβήξου εσύ κι' άς έρθει άλλη να πη τό δικό της. Ποιά θάρθη;

— 'Εγώ, ειπε ή Δάφνη και πήγε μπροστά της, γονάτισε κι' ειπε:

— 'Εβλεπα πως ήμουν μέσα στο σπίτι μου, αλλά τάχα ήταν άλλοωτικό, πλειό ευρύχωρο κι' όλες ή θύρες κι' όλα τα παράθυρα άνοιχτά. 'Η μάνα μου κρατούσε στα χέρια της ένα άσπρο γράμμα και μου τώδειχνε. «Είπε από τον ξενιτεμένο μου τον πατερούλη;» της ειπα. «Από τον πατέρα σου ειπε, μου ειπε, κι' εκείνη τη στιγμή άκουσα μιά βαρεία ντοφρεκιά κι' ένα ποδοβολητό άλόγο να βροντάη στην έξώθωρά μας και να πλαινιη στην αόλη μας...

— Άλλη! φώναξε ή Ζαφείρω.

— 'Εγώ! ειπε ή 'Ανθή.

— 'Ελα γοήγορα μην περάσει κανένας και μās ιδει και πει πως σάς κάνω μάγια, ειπε ή Ζαφείρω και γέλασε, θέλοντας να περιπαίξη τις κακές γλώσσες που έλεγαν πως έκανε μάγια... Τί είδες εσύ; ειπε της 'Ανθή.

— 'Εγώ, ειπε ή 'Ανθή, ειδα πως έπερατοίσα και τραγουδούσα και τίποτε άλλο δέν θυμούμαι...

— Άλλη! έφώναξε ή Ζαφείρω.

— 'Εγώ! ειπε ή Κροιστάλλω και πήγε κοντά της κι' άρχισε να λή τ' όνειρό της:

— 'Εβλεπα πως περνούσα ένα ποτάμι, αλλά τό ποτάμι ήταν θολό, κόκκινο! 'Εδω να με πάρη κάτω και να πνιγώ, εκεί να με πάρη, τό πέρασα και βγήκα πέρα. Τάχα εκεί στην άλλη άκρη ήφαο τους δικούς μου που μ' άρπαξαν στην άγκαλιά τους και με φίλησαν και δέν μ' άφιναν από τα φιλήματα...

'Υστερην ειχε μείνει ή Μηλιά.

— 'Ελα και συ γονάτισε! της ειπε ή Ζαφείρω.

Σηκώθηκε και πήγε μπροστά της ή Μηλιά κι' εκεί στη σχισμάδα του άγιου βήματος άρχισε να λή τ' όνειρό της:

— Είδα σ' ένα τραπέζι άπάνω ένα μοναχό σταυρό στολισμένο μ' άνθια κάτασπρα. 'Εκει που τά κίτταξα με προσοχή, σηκώθηκε μόνο του τό στεφάνι και κάθησε στο κεφάλι μου. 'Ενας μεγάλος καθρέφτης παρουσιάστηκε μπροστά μου κι' ειδα μέσα στον καθρέφτη πως έγινόμουν νύφη και πως περιμένονταν τό ψικι κι' ο γαμπρός να με πάρη. 'Ανοίγει ή σκέπη του σπιτιού και κατεβαίνει τάχα ο γαμπρός, ένας πανέμορφος νέος με

άσπρα ρούχα και με άσπρα φτερά στις πλάτες, μ' άρπαξε στην άγκαλιά του και με σήκωσε τ' άψηλου, σάν νάηταν άήτως και μ' έσυρε στα όρράνια σάν νάημουν πουπουλω...

— Πηγαίνετε στα σπίτια σας κι' ελάτε καθεμιά χωρία να σάς ξηγήσω τό όνειρό σας...

Πήγαν την άλλη μέρα στο σπίτι της ή πέντε αδερφοποιτές για να μάθουν την ξηγήση των όνειρων τους, κι' ή καλόγορα ή Ζαφείρω σε όλες ειπε την αλήθεια και μόνο στη Μηλιά ειπε ψέματα.

Μέσα στο χρόνο ή Περιστέρα καλοπαντρεύτηκε, ή Δάφνη δέχτηκε τον άγατημένο της τον πατέρα από την ξενιτεία, ή 'Ανθή πέρασε χωρίς κανένα καλό και χωρίς κανένα κακό, ή Κροιστάλλω τραβήξε μιά μεγάλη άρρωστεια και γλύτωσε, κι' ή Μηλιά — άχ, την καιμένη, την πανώρνα τή Μηλιά! — άντι νυφικό, φόρεσε τό νεκρικό στεφάνι!

ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΑΗΣ

